

KMMI

Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet
ЗОБО «Центр підтримки угорської культури»

KMMI HÍRLEVÉL V. évfolyam, 4. (139.) szám. 2014. február 28.

EZ VOLT FEBRUÁR FOLYAMÁN

Fontosabb események, rendezvények

2014. február 1. Polgárőr bál volt Benében **Ifj. Molnár László**, a benei polgárőrség vezetője szervezésében. Immár negyedik alkalommal szervezték meg a tagság kikapcsolódását szolgáló rendezvényt.

2014. február 1. Kezdetét vette a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) tantárgyi vetélkedő-sorozata. Az első megmérettetésen, a Karádi helyesírási vetélkedőn több mint 350 ifjú, 5–11. osztályos diák vett részt.

2014. február 4. Bemutatták a kárpátaljai Huculföld festőművészei című művészeti albumot a Boksay József Kárpátalja Megyei Szépművészeti Múzeumban rendezett kiállításon. A tárlaton közel 25 festőművész képeit állították ki. A művészeti albumot 2013 júliusában adták ki Lembergben. A 120 oldalas összeállítás 37 huculföldi születésű festőművész életéről és műveiről szól.

2014. február 5. Szívből készült fényképek címmel jótékonysági kiállítás nyílt Ungváron a Mustármag köz falain.

2014. február 1. A Kárpátaljai Református Egyházkerület Lelkészszentelő Közgyűlést tartott a beregszászi református templomban, valamint a II. Rákóczi Ferenc Magyar Főiskolán, amelyen átadásra került a Komjáthy Benedek Sajtódíj is.

2014. február 1. Beregszászban az Arany Páva étteremben jótékonysági bált tartottak a Görögkatolikus Ifjúsági Szervezet égisze alatt.

2014. február 3–9. Megrendezték a Magyar Konyha Hetét Beregvidéken. A Beregszász és térségében működő éttermek és vendéglátóhelyek a hét folyamán jelentős árengedménnyel az előre meghirdetett menübe feltüntetett ételekkel fogadta a vendégeket.

2014. február 5. **Kelvin Jones** zeneszerző, zongorista koncertjére került sor Ungváron a Kárpátaljai Megyei Filharmóniában.

2014. február 7. Az ungvári „Uzshorod” Galériában megnyílt **Babinec Jozsip** festőművész kiállítása.

2014. február 8. Jótékonysági farsangi bált tartottak a nagyszőlősi járási Batáron. Nagyberegen a házaspárok számára batyus bált szerveztek, ahol összesen hetven vendég búcsúztatta a telet.

2014. február 8. A pedagógusként és sportolóként is ismertté vált híres ugoctai festőművészre, Kutlán Istvánra emlékeztek Nagyszőlősen, születésének 120. évfordulója alkalmából. Az emlékkonferencia színhelye a Nagyszőlősi Központi Könyvtár olvasóterme volt, ahol az író-olvasó társaság, a festők, illetve sportolók jelenlétében a művész unokája, **Hudák Elvira** helytörténész osztotta meg visszaemlékezéseit nagyapja életútjáról.

2014. február 8. Népzenei és néptánc mesterképzés indult **Pál István Szalonna, Pál Eszter** kezdeményezésére a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolában. A népművészet elismert mesterei a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezetben találtak partnerre. A kurzusra több mint százan adták be jelentkezésüket, akik a népi ének, néptánc, vonós hangszerek és tangóharmonika képzésben vesznek részt. A résztvevők tánc tudásukat

Fundák Kristóf és párja, **Kaszai Lili** közreműködésével fejleszthették a képzés során, míg az ének szekció oktatója **Pál Eszter** volt. A különböző népi hangszerekre jelentkezőket a Magyar Állami Népi Együttes muzikusai, **Karacs Gyula** (brácsa), **Doór Róbert** (nagybőgő), **Péter Tamás** (hegedű) és **Pál István** (hegedű), s maga **Pál Lajos** (tangóharmonika) ismertette meg a népzene élvezeteivel. A budapesti Hagyományok Háza által felvállalt és támogatott foglalkozásokra havi egy alkalommal került sor öt hónapon keresztül. A tanfolyam résztvevőinek első közös fellépése és a képzésről szóló oklevelek átadása 2014. július 13-án, a KurucFesztren lesz. A tanfolyam résztvevőit **Orosz Ildikó** a főiskola elnöke és **Tóth István**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja is köszöntötte

2014. február 8. Tizenkettedik alkalommal rendezték meg a kárpátaljai iskolai könyvtárosok konferenciáját Beregszászban. A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) és a Kárpátaljai Magyar Iskolai Könyvtárosok Információs Egyesületének szervezésében megvalósuló eseménynek a Rákóczi-főiskola olvasóterme adott otthont. A konferenciát **Orosz Ildikó**, a KMPSZ elnöke nyitotta meg. Előadást tartott **Kovács András**, a Tankönyv- és Taneszköztanács elnöke, **Kész Barnabás**, a beregszászi főiskola Történelem- és Társadalomtudományi Tanszékének tanára, továbbá **dr. Bocskor Andrea** (II. RF KMF), **dr. Márku Anita** (II. RF KMF), valamint **Répási Ildikó**, a Rákóczi-főiskola könyvtárosa, majd összeggel és közös megbeszéléssel ért véget a találkozó.

2014. február 8. Lezajlott a XVII. Cserkészbál, a Beregszászi 4. Számú Bendász István Cserkészcsapat szervezésében.

2014. február 9. *Volt, van és lesz* című kiállítás nyílt meg a nagyszőlősi Impasto képgalériában. Több mint száz képből áll, amelyek a 60-as évektől napjainkig tartó korszakot ábrázolják. A kiállítás egyedi, mivel ezen fényképeket először mutatták be a nyilvánosságnak, és általuk Nagyszőlős történelmének jelentős részét ismerhetik meg az érdeklődők. A kiállítás kezdeményezője **Tivadar Róbert** költő, zenész, aki egyben a Kredenc ifjúsági művészeti fesztivál megalapítója és szervezője is. A kiállításon fellépett az Original együttes (tagjai: **Hájas Béla**, **Kósa Károly**, **Varga István**, **Csecsur Edgár**). A csapat még a 60-as években alakult, tagjai nem egyszer cserélődtek. **Csuprik István** lenyűgözte a közönséget gitárzenéjével. A kiállítást egy hónapig tekinthetik meg az érdeklődők.

2014. február 14-15. *Tiéd a trauma, a hatalom, és a dicsőség.* Közép-kelet-európai találkozó és felolvasás rendeztek a budapesti Toldi moziban. A Fiatalkor Szövetsége idén is Valentin-napra időzítette kétnapos nemzetközi találkozóját, ezúttal hatalom és identitás viszonyát, a traumaemlékezet tér- és tájépítészeti konstrukcióit állítva a beszélgetések középpontjába. Fiatalkor szerb, bosnyák, román, horvát, cseh, lengyel, magyarországi és határon túli magyar írók, költők, gondolkodók osztották meg tapasztalataikat egymással és a közönséggel a kisebbség és többség viszonyáról, a hatalmi és egyéni diskurzusok egymásnak feszüléséről. A beszélgetéseket mindkét napon a közösségi tér és a hatalom viszonyának tárgyi megjelenési formáiról szóló előadások nyitották meg. Kárpátaljáról **Csordás László** irodalomkritikus vett részt a rendezvényen.

2014. február 14. A Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület februárban is folytatta a táncház mozgalmat az ungvári Csipkés Együttes közreműködésével: **Molnár István** (hegedű, ének), **Jurisinac Martin** (harmonika), **Galgóczy Martin** (hegedű, ének), **Ignác Krisztián** (nagybőgő, ének). Legutóbb a munkácsi járási Barkaszi középiskola klubjában tartott koncerttel egybekötött táncházat tartottak. **Váradai Enikő**, a Csipkés Együttes vezetője és **Jakab István** csoportvezető táncpartnere a bemutatott táncokat lépésről lépésre a közönséggel is begyakoroltatták. Ezenkívül népdalok elsajátítására is lehetőség nyílt: ezek oktatásában az együttes énekesnője, **Varga Katalin** vállalt orosz-lánrészlet. A Csipkés Együttes a táncház-mozgalom keretében sikerrel mutatkozott be Téglyáson, Gállocsban és Palágykomorócon is.

2014. február 15. Harmadik alkalommal rendezték meg az Ajaki Farsangi Disznótoros Fesztivált, a szomszédos Szabolcs-Szatmár-Bereg megye legújabb városában. A

rendezvényen Kárpátalját Ajak három kárpátaljai testvértelepülése, Nagydobrony, Császlóc és Verbjázs képviselte.

2014. február 18. A Rákóczi Szövetség Vári II. Rákóczi Ferenc Középkolai Alapszervezetének tagjai, köztük **Gálfi Dezső** magyartanár szervezésében, a nemzeti összetartozást is szimbolizáló, színvonalas programban vettek részt és Móricz Zsigmond felolvasó-maratonot tartottak a Mezővári Középkolában. A felolvasás után a résztvevők emlékül a főszervező székelyföldi könyvtár által megtervezett, Móricz arcképével ellátott, névre szóló könyvjelzőt kaptak ajándékba. A karácsfalvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceum is csatlakozott a Móricz Zsigmond felolvasó-maratonhoz.

2014. február 18. Beregszász, Budapest és Alsószinevér után Ungváron is megtekinthető a *Látható kétnyelvűség: nyelvpolitika képekben* című kiállítás, amelynek anyaga március végéig látogatható az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Karán. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Hodinka Antal Intézete által összeállított anyag a XX. század elejétől máig mutatja be harminc nagy méretű poszter révén azt, hogyan jelentek meg az egyes történelmi korszakokban a mai Kárpátalja területén használatos nyelvek a nyilvános térben. **Cserniczkó István**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektorhelyettese, a Hodinka Antal Intézet vezetője megnyitó beszédében utalt arra, hogy vidékünk az elmúlt száz esztendő alatt számos különböző államalakulathoz tartozott, melyek mindegyike saját és sajátos nyelvpolitikát folytatott a régióban, és a kiállítás épp ezt próbálja érzékeltetni. Méltatta és értékelte a kiállítás anyagát **Spenik Sándor**, az UNE magyar karának dékánja, **Sándor Fegyir**, az UNE rektorhelyettese, **Vida László**, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának konzulja, Lizanec Péter, az UNE Magyar Filológiai Tanszékének vezetője, **Zubánics László**, az UNE magyar karának dékánhelyettese.

2014. február 19. A beregszászi járási KMKSZ-szervezet hagyományos bálját idén tizenötödik alkalommal rendezték meg Guton, amelyet ezúttal is nagy érdeklődés kísért, több mint 180 résztvevő szórakozott együtt, ahol a talpalávalót a péterfalvai Kokas Banda húzta.

2014. február 19. Az ungvári Magyar Házban **Dupka György**, a MÉKK elnöke és **Zubánics László**, a KMMI elnöke az aktivisták javaslatait figyelembe véve, egyeztették és összeállították az első félévi kulturális programokat, a két szervezetnek a közeljövőben megrendezésre kerülő központi rendezvényeit.

2014. február 20. Munkácsy Mihály emléke előtt tisztelegve rendezték meg a fiatal művészeket bemutató tárlatot a Munkácsi Városi Képgalériában, ahol tíz művész 45 alkotását tekinthették meg a látogatók.

2014. február 20. **Habda Vladyslav** festőművész munkáiból nyílt kiállítás a Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeumban.

2014. február 20. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Intézet (KMMI) udvarában került felavatásra Munkácsy Mihály mellszobra (alkotója a beregszászi fiatal szobrász, **Szilágyi Sándor**). Az avatóünnepség résztvevőket **Zubánics László**, a KMMI elnöke üdvözölte. Az elnök abbéli örömeinek adott hangot, hogy Munkácsy Beregszászra is megérkezett, s hogy a szobra az Európa-Magyar Ház udvarában létesítendő kulturális parkot gazdagítja, ahol olyan neves kulturális, történelmi, közművelődési személyiségeknek szeretnének emléket állítani, akik élete, munkássága kötődik vidékünkhöz. A KMMI kiállítóterme Munkácsy Mihály nevét viseli, s most **Szilágyi Sándor** felajánlásának köszönhetően az európai festőfejedelem is megérkezett, szobra a parkot gazdagítja. Avató beszédet tartott **Mányi István** beregszászi konzul. **Szilágyi Sándor** elmondta, hogy a mellszobor és talapzata egyetlen scaliola alapú műkőből, vagy műmárványból van kifaragva, a fej megformázásához Munkácsy önarcképeit vette alapul, s az egész alkotásban igyekezett egyensúlyt teremteni: a talapzat durva megmunkálása mellett az egyébként szigorú Munkácsy feje finoman van polírozva.

A szobrot az alkotó, **Szilágyi Sándor** és **Mányi István** konzul leplezte le.

2014. február 22. Megtartotta soros ülését a KMMI mellett működő irodalmi műhelye, amely a pályakezdő írók, költők munkáját hivatott segíteni. A megbeszélés mostani témája a pályakezdés és a dilettantizmus közötti különbség volt. A több mint 4 órás ülés munkájában részt vettek az Együtt című lap szerzői, szerkesztői, köztük **Vári FABIÁN László**, a Magyar Írószövetség kárpátaljai írócsoportjának elnöke.

2014. február 25. A „*VIZHI-meglepetések*” elnevezésű gálaműsorral egybekötött díjátadó ünnepséget rendeztek Ungváron a Kárpátaljai Megyei Zenei-Drámai Színház nagytermében.

2014. február 23. A *Johanna a máglyán* című előadás Európa-ellenességgel vádoló kritikákról és a Nemzetközi Színházi Találkozóról is beszélt a Vasárnapi újságban **Vidnyánszky Attila**, a Nemzeti Színház igazgatója.

2014. február 24-25. Az UNE hallgatói beadvánnyal fordultak a rektorhoz, amelyben lemondását kérték. Az Ungvári Nemzeti Egyetem munkáskollektívája a következő napi ülésén vitatta meg **Fegyir Vascuk** rektor menesztésének és az új rektor megválasztásának ügyét. A munkáskollektíva **Fegyir Sándort** bízta meg a rektori feladatok ideiglenes ellátásával.

2014. február 27. A gáti középiskolában Kovács Vilmos emléknapot tartottak, ennek keretében megszervezték a Kovács Vilmos szavalóversenyt. A versenyre összesen 58 fiatal versmondó jelentkezett. A rendezvényt **Román Erika**, a Gáti Kovács Vilmos Középiskola igazgatója nyitotta meg. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével **Mányi István**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja, **Nagy Natália**, az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének tanára, **Szántó Edit**, az Anyanyelvápolók Kárpátaljai Szövetségének elnöke, **Varga Éva**, a Beregszászi Járási Központosított Könyvtárhálózat igazgatója, a Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke, **Halász László**, a Beregszászi Járási Állami Közigazgatási Hivatal Művelődési és Turisztikai Osztályának vezetője, **Popovics Olga** bibliográfus, (a járási könyvtárosok módszerésze), **Barna Erzsébet**, a gáti Hópehely Óvoda vezetője, **Király Ilona** nyugdíjas tanárnő és **Szilágyi László** református lelkész. A vendégek a diákok által készített, az iskola épületét, valamint Kovács Vilmos arcképét ábrázoló ajándéktárgyat kaptak. A versenyzők értékes nyereményekkel gazdagodtak, többek között szépirodalmi könyvekkel, kerámia emléktárgyakkal, oklevéllel, emléklappal. Az eredményhirdetés után a résztvevők megkoszorúzták Kovács Vilmos emléktábláját.

2014. február 27. Első alkalommal rendezett keresztény tudományos konferenciát a Görögkör, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola görögkatolikus lelkészisége. Az eseménynek a Rákóczi-főiskola adott otthont. I. Keresztény Tudományos Diákköri Konferencia fő szervezője **Marosi István** görögkatolikus lelkész, a Görögkör vezetője. A résztvevőket **Tóth István**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja, valamint **Csernicskó István**, a Rákóczi-főiskola rektorhelyettese köszöntötte. Tizenhárom, a néprajz, történelem, orvostudomány és morális teológia területen kutató előadó jelentkezett a konferenciára, előadásukat a tudományosság mellett a keresztény szemléletmód határozta meg. A pályamunkákat egy előzetes bírálócsoporthoz, az előadásokat egy hattagú zsűri (**Dr. Szamborovszkyné Nagy Ibolya**, **Dr. Jaczkó Sándor**, **Gönczi Sándor**, **Kolozsvári István**, **Demkó Ferenc**, **Szakál Imre**) értékelt, majd az összesített pontszámokból született meg a végeredmény. **Bujdosó János** a Vörös Zászló kerületi lap (jelenleg Beregi Hírlap) tükrében vizsgálta a vallás és az egyház szerepét. Előadásával a harmadik helyet szerezte meg. A második helyen **Fodor Krisztina** végzett, előadásában a beregi egyházmegye oktatásügyi helyzetével foglalkozott. A legmagasabb pontszámot **Jakab Annamária** érte el, aki egy búcsúi asszony élettörténetében vizsgálta a vallás jelentőségét. **Bidzilija Vivien** a Beregszászi Görögkatolikus Esperesi Kerület esperesének különdíjában részesült Az ima gyógyító ereje című előadásáért.

2014. február 28. Díjazták a Soós Kálmán ösztöndíjprogramban részt vevő tanárokat és diákokat. Az ösztöndíjakat ünnepélyes keretek között adták át a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán Beregszászban. **Váradai Natália**, a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány igazgatója közlése szerint az ösztöndíjprogram három alprogramból tevődik össze: a Kárpátaljai vonatkozású kutatások támogatása, a magyar nyelvű oktatási jegyzetek és magyar nyelvű szaknyelvi szótárak készítése és a Kárpátaljai Vándoregyetem. Az idei tanév során összesen 118 pályázat érkezett a Soós Kálmán ösztöndíjprogram fent megnevezett három alpontjára. Ezekből 61 munkát bíráltak el pozitívan. A rendezvény további részében **Brenzovics László**, a „GENIUS” JA elnöke átadta a díjakat a program résztvevőinek. Az eseményt megtisztelte jelenlétével **Ljubka Katalin**, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) Nemzetpolitikai Államtitkárságának osztályvezetője, **Nagy Klára**, a KIM Nemzetpolitikai Államtitkárságának referense, illetve **Orosz Ildikó**, a II. RF KMF elnöke.

2014. február folyamán: író-olvasótalálkozók, Együtt-bemutatók, Munkácsy Mihály-megemlékezések, kiállítások, farsangi bál, Balassi Bálint-napja, egyéb kulturális rendezvények kerültek lebonyolításra

*Katkó László, a nagydobronyi Irgalmas Szamaritánus Gyermekotthon vezetője kapta a Dizseri Tamás Emlékplakettet. A tizedik alkalommal átadott díj Melocco Miklós szobrászművész munkája, s az irgalmas szamaritánust ábrázolja. A budapesti eseményen **Balog Zoltán** emberierőforrás-miniszter arra hívta fel a figyelmet, hogy a kárpátaljaiak példát mutatnak a romamisszióban, az elesettek iránti gondoskodásban és az iskolák fenntartásában. **Bölcskei Gusztáv**, a Magyar Református Egyház zsinatának lelkes elnöke emlékeztetett: részt vett a gyermekotthon létrehozásában, aminek az igazgatója lett. Az intézményben árva, sérült vagy nagyon rossz szociális körülmények között élő lányok találnak otthonra. Jelenleg hetven fiatalról gondoskodnak.

*Születésének 77. és halálának tizedik évfordulója alkalmából emlékkiállítással szeretne tisztelni a neves kárpátaljai festőművészt, Szemán Ferenc Öcsi előtt a Pro Cultura Subcarpathica (PCS) civil szervezet.

(Forrás: www.karpataljaturizmus.info, Kárpatalja.ma, KMMI, MÉKK, Facebook stb.)

Összeállította: *Dupka György és Zubánics László*

Folyamatos rendezvények, tennivalók:

Közgyűteményi állománygyarapítás, ukrainai magyar nyomtatott hungarikumok, hanganyagok gyűjtése, feldolgozása. Közművelődési rendezvények szervezése, koordinálása, szakmai tanácsadás, adatbázis gondozás. Kisebbségkutatási programok koordinálása, a KMMI-füzetek kiadása. Képzőművészeti kiállítás. Fotókiállítás, könyv- és sajtókiállítás. Együtt c. irodalmi, művészeti és kulturális folyóirat kiadása. Kárpátaljai Magyar Krónika kiadása. Honlap (www.kmmi.org.ua) gondozás, frissítés, adatfeltöltés. Ön a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége hírlevelét olvassa. A hírlevél irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat, s bármely tag felvetetheti mások címét.